

**Аналіз регуляторного впливу
постанови правління Фонду соціального страхування України
«Про внесення змін до Порядку відшкодування витрат за надані послуги
санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок
нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання»**

I. Визначення проблеми

Прикінцевими положеннями Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» передбачено утворення Фонду соціального страхування України, реорганізувавши шляхом злиття Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України та Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Нормативно-правові та розпорядчі акти Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України та Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності діють до затвердження відповідних рішень Фондом соціального страхування України (далі – Фонд).

Відповідно до частини третьої статті 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) Фонд фінансує витрати на медичну та соціальну допомогу, у тому числі на додаткове харчування, придбання ліків, спеціальний медичний, постійний сторонній догляд, побутове обслуговування, протезування, медичну реабілітацію, санаторно-курортне лікування, придбання спеціальних засобів пересування тощо, якщо потребу в них визначено висновками МСЕК та індивідуальною програмою реабілітації інваліда (у разі її складення).

Частиною четвертою статті 42 Закону визначено, що потерпілому, який став інвалідом, періодично, але не рідше одного разу на три роки, а інвалідам I групи щорічно безоплатно за медичним висновком надається путівка для санаторно-курортного лікування; у разі самостійного придбання путівки її вартість компенсує Фонд у розмірі, встановленому правлінням Фонду.

Порядком відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, затвердженим постановою правління Фонду соціального страхування України від 24.05.2017 № 33, визначається порядок безоплатного забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, які стали інвалідами, путівками для санаторно-курортного лікування у санаторно-курортних закладах за рахунок коштів Фонду соціального страхування України шляхом відшкодування цих витрат санаторно-курортним закладам, згідно з укладеними договорами.

Однак, зазначений нормативно-правовий акт Фонду соціального страхування України не врегулює низку проблемних питань, а саме:

- питання компенсації витрат на проїзд потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання та супроводжуючих осіб (за наявності) до санаторно-курортного закладу і у зворотному напрямку;

- компенсації витрат потерпілим внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання у разі самостійного придбання путівок;

- транспортування потерпілих з наслідками травм, захворюваннями хребта та спинного мозку спеціальним медичним транспортом (автомобільним) в супроводі медичного працівника до санаторно-курортного закладу, та у зворотному напрямку.

Починаючи з 1 серпня 2017 року Фондом та його робочими органами в областях та місті Києві в повній мірі забезпечується виконання усіх завдань та функцій, визначених Законом, зокрема здійснюється реалізація державної політики у сферах соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, а також у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Враховуючи вищенаведене, виникла необхідність внесення змін до Порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання для виконання статутних завдань Фондом та з метою приведення у відповідність із Законом, а також упорядкування забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання санаторно-курортним лікуванням.

Наказом виконавчої дирекції Фонду від 03.11.2017 № 217-ос «Про затвердження Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів Фонду на 2017 рік» передбачено підготовку проекту постанови правління Фонду «Про внесення змін до Порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання».

Важливість вирішення порушених у проекті питань є високою, оскільки безпосередньо впливає на реалізацію прав потерпілого.

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	
Держава	Так	
Суб'єкт господарювання,	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	

За допомогою ринкових механізмів проблему може бути вирішено тільки шляхом самостійного придбання потерпілими внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання путівок для санаторно-курортного лікування в санаторно-курортних закладах. Проте це фактично буде перекладання завдань із забезпечення санаторно-курортним лікуванням з Фонду на потерпілих. Тому питання забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання санаторно-курортним лікуванням за рахунок коштів Фонду може бути вирішено у повному обсязі шляхом затвердження поданого проекту регуляторного акту.

II. Цілі державного регулювання

Метою розроблення запропонованого проекту регуляторного акту (далі – проекту) є виконання вимог статей 16, 42, 46 та пункту 9 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону з метою реалізації Фондом завдань та функцій, визначених Законом, зокрема обов'язків щодо своєчасного та в повному обсязі забезпечення санаторно-курортним лікуванням потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання у санаторно-курортних закладах за їх вибором і посилення їх соціального захисту.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Збереження чинного регулювання.	Спосіб оцінюється як такий, що не в повній мірі забезпечує вимоги чинного Закону: <ul style="list-style-type: none"> - не в повній мірі вирішує спільні економічні та соціальні потреби потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, які стали інвалідами; - забезпечує часткове досягнення цілей регулювання.
Обраний спосіб.	Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним: <ul style="list-style-type: none"> - відповідає потребам у вирішенні проблеми; - покращує соціальний захист потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання; - відповідає вимогам чинного законодавства та в повній мірі забезпечує виконання статей 16, 42, 46 Закону.

Під час визначення альтернатив врахована реалізація принципу «гроші ходять за людиною». Тому на вибір санаторно-курортного закладу впливає рішення потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, як споживача.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Збереження чинного регулювання.	Не передбачається.	Не передбачається.
Обраний спосіб.	Суттєві. Надасть можливість захистити державні інтереси в галузі соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.	Не передбачається.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Збереження чинного регулювання.	Не передбачається.	Не передбачається.
Обраний спосіб.	Суттєві. Здійснення більш ефективного соціального захисту потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, їх прав та свобод щодо участі в економічній, політичній і соціальній сферах суспільства.	Не передбачається.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Збереження чинного регулювання.	Не передбачається.	Не передбачається.
Обраний спосіб.	Суттєві. Сприятиме більш ефективному виконанню вимог законодавства України щодо забезпечення санаторно-курортним лікуванням потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання у санаторно-курортних закладах за їх вибором.	Не передбачається.

Дія акту поширюватиметься на усіх суб'єктів господарювання, що беруть участь у процесі забезпечення санаторно-курортним лікуванням потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання у санаторно-курортних закладах за їх вибором, згідно з укладеними договорами.

Дія акту не впливатиме на розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів та державних цільових фондів.

Запропонованим проектом регуляторного акту не передбачено витрачання суб'єктами господарювання коштів на виконання цього регуляторного акту.

Суб'єкти господарювання не витратять окремо час на виконання вимог регуляторного акту, але, надаючи послуги із забезпечення санаторно-курортним лікуванням потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, витратять час так само, як для виконання будь-якої іншої послуги за договором.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблем)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Збереження чинного регулювання.	2	Цілі можуть бути частково досягнуті (але проблема продовжує існувати).
Обраний спосіб.	4	Цілі прийняття регуляторного акту можуть бути досягнуті повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Збереження чинного регулювання.	Вигоди цього способу відсутні, адже даний механізм не в повній мірі відповідає положенням Закону.	Не передбачається.	Альтернатива має низьку ефективність. Цілі не можуть бути досягнуті в найближчий час, тобто проблема продовжить існувати.
Обраний спосіб.	Надасть можливість захистити державні інтереси в галузі соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Забезпечить здійснення більш ефективного соціального захисту потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, їх прав та свобод щодо участі в економічній, політичній і соціальній сферах суспільства. Сприятиме більш ефективному виконанню вимог законодавства України щодо забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання санаторно-курортним лікуванням.	Не передбачається.	Даний спосіб повністю відповідає нормам Закону та вимогам сучасності. Сприятиме покращенню якості та більш ефективному виконанню вимог законодавства України щодо забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання санаторно-курортним лікуванням.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту
Збереження чинного регулювання.	Переваги відсутні.	Ризик зовнішніх чинників не передбачається.
Обраний спосіб.	Викладений у новій редакції Порядок відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання стане новим базовим керівним документом для виконання статутних завдань Фондом, спрямованим на приведення у відповідність із Законом, а також на упорядкування забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання санаторно-курортним лікуванням.	У разі прийняття даної постанови вплив негативних зовнішніх факторів виключається, оскільки прийняття цього акту є механізмом виконання вимог Закону.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання зазначеної проблеми:

шляхом внесення змін до Порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Це дозволить:

- вдосконалити механізм безоплатного, своєчасного та якісного забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання путівками для санаторно-курортного лікування у санаторно-курортних закладах;

- врегулювати питання обліку потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, які потребують санаторно-курортного лікування, що здійснюється за місцем зберігання справ про страхові виплати потерпілих та формування на його підставі потреби в санаторно-курортному лікуванні на наступний рік;

- впровадити порядок компенсації витрат на проїзд до санаторно-курортного закладу і у зворотному напрямку потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання та супроводжуваних осіб (за наявності);

- впровадити порядок компенсації витрат потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання у разі самостійного придбання путівок за визначеним згідно з медичною довідкою за формою № 070/о профілем санаторно-курортного лікування відповідно до наслідків виробничої травми або професійного захворювання;

- врегулювати питання транспортування потерпілих з наслідками травм, захворюваннями хребта та спинного мозку спеціальним медичним транспортом (автомобільним) в супроводі медичного працівника до санаторно-курортного закладу, та у зворотному напрямку.

Ступінь ефективності обраних принципів і способу досягнення цілей державного регулювання – високий, за рахунок приведення існуючого порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання у відповідність з вимогами Закону, що в свою чергу вдосконалює механізм безоплатного забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання путівками для санаторно-курортного лікування у санаторно-курортних закладах, посилює їх соціальний захист, сприяє усуненню обмежень життєдіяльності потерпілих, призводить до адаптації та інтеграції в суспільство.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування додаткових витрат не зазнають.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Пропонуємо не обмежувати дію постанови, оскільки вона розроблена, як підзаконний акт на реалізацію норм законів України.

Перегляд Порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, до якого постановою вносяться зміни, необхідний у разі розробки нових взаємопов'язаних з ним нормативних актів.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Введення в дію постанови правління Фонду «Про внесення змін до Порядку відшкодування витрат за надані послуги санаторно-курортним закладам за вибором потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві

та професійного захворювання» буде здійснено в межах коштів, запланованих на цю мету Фондом на кожний рік і не потребує залучення додаткових коштів.

Дія акту поширюватиметься на всіх потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, які стали інвалідами, якщо їм визначено потребу в санаторно-курортному лікуванні висновками МСЕК та індивідуальною програмою реабілітації інваліда (у разі її складення) та санаторно-курортні заклади.

У разі прийняття цієї постанови, виконання вимог регуляторного акту не потребує додаткового витрачення суб'єктами господарювання коштів та часу.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акту – високий за рахунок розміщення проекту постанови правління Фонду в мережі Інтернет на офіційній web-сторінці Фонду: www.fssu.gov.ua.

Рівень поінформованості потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання з основних положень акту – високий за рахунок розміщення проекту постанови правління Фонду в мережі Інтернет на офіційній web-сторінці Фонду: www.fssu.gov.ua та безпосереднього надання їм інформації з цього приводу робочими органами виконавчої дирекції Фонду.

Виконавчою дирекцією Фонду будуть підготовлені та доведені до її робочих органів методичні рекомендації щодо реалізації вищезазначеної постанови.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження буде здійснюватися за показниками результативності Фонду соціального страхування України.

Базове відстеження буде здійснюватися шляхом аналізу статистичних даних (за наявності) або даних робочих органів виконавчої дирекції Фонду у строки, визначені законодавством.

Повторне відстеження буде здійснено шляхом аналізу статистичних даних (за наявності) або даних робочих органів виконавчої дирекції Фонду в порівнянні з базовим відстеженням у строки, визначені законодавством.

Директор

Є. Баженов

«22» листопада 2017 року